

Debesuota, šilta.
Saulė teka 7:10, leidžiasi 6:01.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington

Chicago, Ill. — Penktadienis, Spalio-October 22 d., 1971 m.

Kaina 15c

2:9

KRITIKUOJA KANDIDATUS I AUKŠČ. TEISMA

KOSYGINAS GINA RUSŲ POLITIKĄ ŽYDŲ EMIGRACIJOS KLAUSIMU

OTTAWA. — Sovietų premjerui Kosyginui netenka, kaip laisvų valstybių premjerams, atsakinėti į nemalonius parlamento opozicijos paklausimus. Tokia proga Kosyginui pasitaikė Kanadoje, kur jis atsakinėjo į Kanados parlamento užsienio reikalų komiteto narių klausimus. Kosyginas buvo gerai pasirėngęs kalbėti apie sovietų žydus. Jis žinojo visą statistiką, kiek žydų ir kur išvažiavo. Kosyginas tvirtino, kad jokios žydų problemos Sovietų Sąjungoje nesą.

Kosyginas nurodė, kad jis negali išleisti visų žydų ir tuo pačiu parūpinti Izraeliui sveikų vyrų, gavusių sovietų karinį apmokymą, kad jie kovotų prieš arabus ar padėtų Izraeliui išlaikyti okupuotas arabų žemes. Kol nebus taikos Viduriniuose Rytuose, žydų emigracija bus varžoma.

Apie 500 sovietų žydų pareiškė norą važiuoti į Kanadą, šiais metais išvažiavo iš Rusijos į Izraelį 4,450 žydų, užpelnę jų išvažiavo 2,100. Nurodęs tuos skaičius, Kosyginas ironiškai paklausė kanadiečių: "Ar jūs nenorite žinoti, kiek žydų nori sugrįžti iš Izraelio į Sov. Sąjungą?"

Kosyginas pareiškė, kad Sovietų Sąjungoje žyda turi teisę. Jie užima daug aukštų vietų, daug jo draugų esą žydai. Nors jie sudaro sovietų gyven-tojų tarpe tik nepilną nuosimtį, daug didesnis nuosimtis yra mokslo, profesijų, meno, literatūros, žurnalizmo profesijose. Didelė žydų dauguma yra laimingi, tik maža grupė neramių žmonių keliauti triukšmą.

Kosyginas dar pareiškė, kad Kanados "neramių chuliganų" prieš sovietus nukreiptos demonstracijos nepakenks geriems santykiams tarp sovietų ir Kanados.

Kennedy supykino Britanijos spaudą

LONDONAS. — Britanijoje spauda kaip didelę žinią pakartojo senatoriaus Edwardo Kennedy ir sen. Abraham Ribicoffo įteiktą JAV senate rezoliuciją, kuri reikalauja išvežti iš šiaurinės Airijos visą britų kariuomenę ir leisti Airijai susijungti su savo šiaurine dalimi — Ulsteriu. Tik tuo būdu būtų galima sustabdyti žudymą šiaurinėje Airijoje. Amerikos sąžinė negalinti žiūrėti, kaip yra žudomi Airijos vyrai ir moterys. Britanija praradusi tikrą kelią ir už tai kencia nekalti Airijos žmonės, sakoma rezoliucijoje.

Amerikos ambasada Londone tuoj paskubėjo pareikšti, kad Kennedžio pasiūlymas jokių būdu nereiškia Amerikos politikos.

Britų spaudos komentarai yra pikti. Sakoma, kad Kennedžio sugestijos sustiprins paramą slapta ir kariuomenei. Kennedis remia Belfasto teroristus, sako kitas britų laikraštis. Jis yra katalikas, airių kilmės, jam rūpi gauti Massachusetts Airių balsus, pareiškė britų Press Association.

Belfaste, tuo tarpu, airis politikas, Sinn Fein partijos vadas, studentų globotas Belfasto universitete, kurį laiką apsupusi britų kariuomenė, paspruko iš universiteto ir jau atsikūrė Airijos respublikoje. Policija ir kareiviai aiškina, kaip jis išėjo iš apsupto pastato.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Imigracijos valdininkai ir policija sugavo Elk Grove Village 37 meksikiečius, kurie nelegaliai buvo atvykę į Ameriką ir dirbo to priemiesčio fabrikuose. Jie visi buvo deportuoti atgal į Meksiką.

PHENOM PENHAS. — Kam-bodijoje atvirai paskelbta diktatūra. Premjeras Lon Nol pareiškė: "Gana žaisti šį nevaisingą demokratinių žaidimų". Jis paskelbė diktatorių ir pažadėjo laimėti karą prieš komunistus.

WASHINGTONAS. — Michigano Ku Klux Klano buvęs "Didysis Slibinas" ir kiti keturi asmenys buvo apkaltinti mokyklos autobusų sunaikinimu Pontiac, Mich. Jie sudarę sąmokslą sustabdyti mokinių vežiojimą kitas mokyklas.

MASKOVA. — Keturi sovietų žydai gavo slapotos milicijos grašinią nekelti triukšmo dėl žydų emigracijos, nes jie gali atsidurti Sibire.

MADRIDAS. — Ispanijos Franco žentas nelaimėjo rinkimų į seimą, į kurį jis kandidavo, kaip gydytojų atstovas. Iš dešinių kandidatų tik du įėjo į seimą, tačiau jų dviejų tarpe nebuvo Franco žento.

NEW YORKAS. — Sen. Ed. Kennedy kritikavo prezidentą Nixoną ir jo pastangas pripildyti Aukščiausiąjį Teismą dešiniųjų pažiūrų kandidatais. Prezidentas ieško teisėjų, kurie amžinai jo klausytų, pareiškė sen. Kennedy.

PERTH. — Buvusiuose Australijos aukso laukuose žmonės jau nebeieško aukso, bet randa dykumoje tūkstančius labai senų butelių, kurių vertė siekia iki 100 dol. Ivaizdus stikliniai ir porcelano buteliai labai vertinami senienų pirkėjų.

Ragina parduoti bažnyčios turtus

VATIKANAS. — Anglijos katalikų primas, kardinolas John Heenan pasakė kalbą vyskųpų sinode, ragindamas katalikų bažnyčią išparduoti bažnyčios žemes, meno turtus, auksą ir gautais pinigais pamaitinti šio pasaulio alkstančiuosius. Bažnyčiose ir vienuolynuose esą tūkstančiai brangių taurių, monstrancijų ir kitų brangių papuošalų, kurie labai retomis progomis naudojami ir be kurių bažnyčia galėtų apsieiti. Tie turtai galėtų pamaitinti daug žmonių ir Dievui iš to būtų didesnė garbė, negu iš jų naudojimo liturgijoje.

Kardinolas Heenan priminė, kad popiežius Pijus XI-tasis ragino pardavinėti bažnyčios brangenybes, kada Rusijoje buvo badas po I-mojo Pasaulinio karo. Rusai niekada nepamiršo to šalpos veiksmo.

Naujoje Meksikoje, netoli Taos astronautai Young ir Duke išbando aparatus, kurie bus naudojami ly kelionės į mėnulį metu. Dykumos vaizdai labai panašūs į mėnulio vietovę, kur žada nusileisti Apollo 16.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar prezidentas Nixonas turėjo paskelbti savo numatytus kandidatus į Aukščiausiąjį Teismą. Spėjama, kad prezidentas pasirinko moterį teisėją iš Los Angeles Mildred Lillie ir Little Rock teisėją Herschel Friday.

◆ Kanada ir Sovietų Sąjunga pasirašė kultūrinio, techninio bendradarbiavimo sutartį.

◆ Sovietų Izvestija, pranešdama apie keturis šūvius, paleistus į New Yorko sovietų JT atstovybę, sako, kad Amerikos sionistai padidino veiklą. Valstybės departamentas prašo kongresą priimti griežtesnius įstatymus, kurie apsaugotų užsienio diplomatus Amerikoje.

◆ Glasgove, Škotijoje sprogi-mas gatvėje užmušė keliolika žmonių ir sugriovė daug namų. Spėjama, kad sprogo dujų vamzdis.

◆ Danija paskelbė 10% specialius mokesčius ant visų importuojamų prekių.

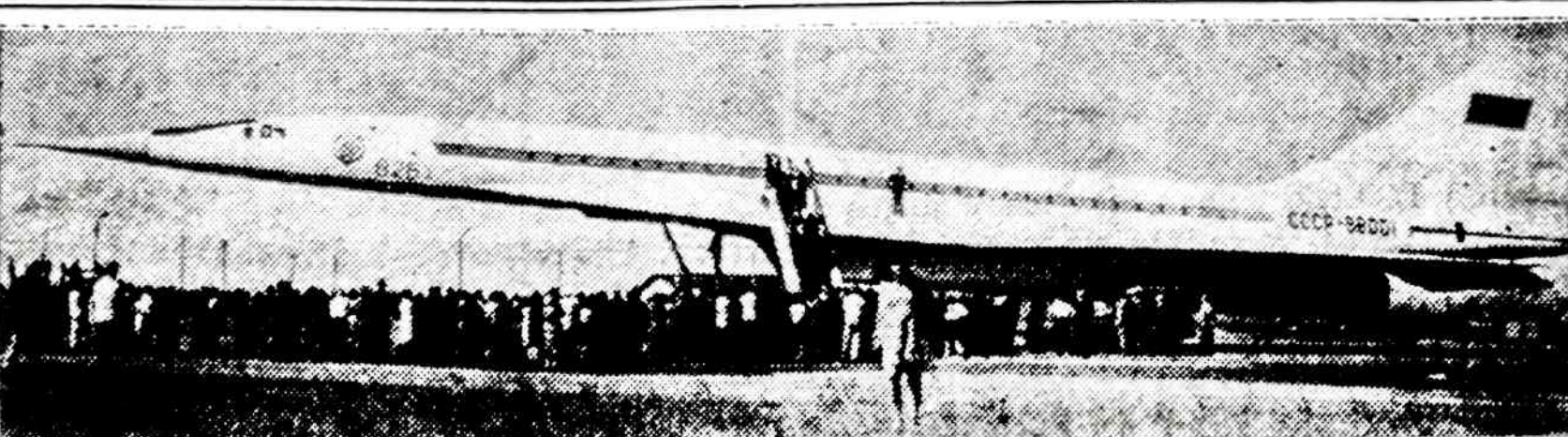
◆ Amerikos vyriausybė leido 10-čiai biznio bendrovių eksportuoti į Sovietų Sąjungą motorų liejyklos įrengimus ir įvairių sunkvežimiams statyti mašinų, kurių vertė virš 400 milijonų dol.

◆ Vakar Fischerio-Petrosiano šachmatų partija buvo atidėta, nes Petrosianas esąs labai išvargęs ir reikalingas kelių dienų poilsio. Varžybos bus tęsiamos sek-madienį.

◆ Nobelio literatūros premiją laimėjo Čilės poetas, diplomatas Pablo Neruda, 67 metų. Jis šiai premijai buvo jau kelis kart nominuotas anksčiau už savo revoliucinius eilėraščius.

QUITO. — Ekvadore oro piratas privertė keleivinį lėktuvą skristi į Kubą. Keleivių tarpe yra buvęs valstybės prezidentas Cordova.

SAIGONAS. — Per tris mėnesius Pietų Vietnamo policija suėmė 4,300 asmenų už narkotikų pardavinėjimą. Policija konfiskavo kontrabandos, 4,2 mil. dol. vertės.

Naujausias sovietų ultrasoninis lėktuvas TU-144 Sofijos, Bulgarijos, aerodrome. Specialistai tvirtina, kad lėktuvo konstrukcija labai panaši į britų artemis sekė britų lėktuvo statybą.

Apšaudė sovietų atstovybės namus

NEW YORKAS. — Valstybės departamentas atsispašė sovietų ambasados už incidentą New Yorke, kur į sovietų Jungtinių Tautų atstovybės pastatą kažkas paleido keturis šūvius. Šūviai išmušė tris langus ir sulindo į kambario sienas viduje. Tame kambaryje gyvena sovietų atstovybės tarnautojai, šeima su keturiais vaikais.

Nustatyta, kad šūviai buvo paleisti iš Hunter Kolegijos, kuri yra netoli sovietų atstovybės pastato. Policija rado kolegijoje paslėptą šautuvą ir išsautų keturių sovietų gizus. Kažkoks vyras paskambino telefonu AP spaudos agentūrai ir pranešė, kad apšaudyta sovietų JT atstovybė. "Never again!", pakartojo vyras žydų Gynybos lygos šūkį. Jis pridėjo, kad sovietams buvo galima padaryti daugiau žalos, negu padaryta tais keliais šūviais.

Policija nustatė, kad šautuvas į kolegiją buvo įneštas muzikos instrumento dėžėje.

Kanados žydų demonstracija

OTTAWA. — Apie 10,000 Kanados žydų, suvažiavę iš įvairių miestų, surengė Ottawoje demonstraciją prieš sovietų premjerą Kosyginą. Vadovaujami religiniais drabužiais apsirėngusių rabinų žydai dainavo: "One, two, three, four, open up the iron door; five, six, seven, eight, let our people emigrate".

Kosyginas vieno priėmimo metu pasakė kalbą, kurioje kritikavo JAV ekonominę politiką, kuri atsiliepianti kitoms valstybėms bedarbių didėjimu, krizėmis, prekybos sumažėjimu. Kitos tautos turinčios sumokėti už Amerikos ekonomines klaidas. Tokios padėties negalima priimti, nes tos klaidos atsiradusios dėl įtempimų ir konfliktų politikos įvairiose pasaulio vietose. Amerikos sunkumai atsiradę dėl karo Vietname.

Žydų rabinas Kahane kanadiečių buvo ištremtas atgal į New Yorką, iš kur jis atvyko organizuoti demonstraciją prieš Kosyginą.

Maskvoje paskelbta, kad Kosyginas šio mėnesio pabaigoje vizituos Kubą.

Mirė K. Karpis

Kazys Karpis, ilgametis tautininkų veikėjas, trečiadienį spalio 20 dieną, 4:15 val. po pietų, po širdies smūgio mirė Clevelando ligoninėje.

Praeitais metais Kazys Karpis minėjo savo 75 metų sukaktį. Paskutiniu metu jis sirginojo. Ligoninė buvo išvežtas prieš 12 dienų.

Kazys Karpis gimė 1895 metais Lietuvoje, Bablyt valsčiuje. Bab-cinos dvare. Amerikon atvažiavo 1909 metais. Amerikoje lankė mokyklą ir rašinėjo įvairiems Amerikos lietuvių laikraščiams.

1925 metais įsigijo Dirvą ir iki 1948 metų ją redagavo. Iš-vertė ir išleido visą eilę trumpų apsakymėlių. Pats rašė, politiko, literatūros klausimais. Prieš išeidamas pensijon, jis dirbo ko-riektoriaus darbą Clevelande einančiame angliškame laikraštyje.

radę dėl karo Vietname.

Žydų rabinas Kahane kanadiečių buvo ištremtas atgal į New Yorką, iš kur jis atvyko organizuoti demonstraciją prieš Kosyginą.

Maskvoje paskelbta, kad Kosyginas šio mėnesio pabaigoje vizituos Kubą.

TEISININKAI ATMETĖ VALDŽIOS PRISTATYTĄ TEISĖJŲ SĄRAŠĄ

WASHINGTONAS. — Kaip praneša Washington Post, Amerikos teisininkų draugija pranešė prezidentui Nixonui, kad jo pristatyti kandidatai į Aukščiausiojo Teismo dvi tuščias vietas netinka, nes jie esą nekvalifikuoti. Atrodo, kad prezidentui bus nelengva surasti kandidatus, kurie turėtų jo politinę filosofiją ir kartu būtų primumini senatui, kuris turi teisėjus patvirtinti. Prezidentas buvo nusiuntęs sąrašą šešių teisėjų, kuriuos jis norėtų skirti į Aukščiausią Teismą. Senato teisingumo komiteto nariai sen. Kennedy ir sen. Birch Bayh irgi jau kritikavo tą sąrašą.

Iš Maskvos ištrėmė 4 amerikiečius

PARYŽIUS. — Dvi žydų šeimos iš Highland Parko, Ill., praleido visą savaitę Sovietų Sąjungoje ir lankėsi Maskvoje, Leningrade ir Kijeve, kur susitiko su sovietų žydais. Iš Maskvos tos dvi poros ketino skristi į Budapeštą, tačiau Maskvos aerodrome visi buvo suimti prieš pat lėktuvui išskrendant. Sovietų milicija konfiskavo žydų filmus, kameras, užrašus, sovietų žydų adresus ir magnetofono juosteles, į kurias buvo įkalbėję sovietų žydai.

Po 30 valandų amerikiečiai buvo paleisti, įsodinti į lėktuvą, kuris skrido į Paryžių. Per kalinimo laiką jie valgyti gavo tik vieną sykį. Slaptos sovietų milicijos pareigūnai pareiškė iš-važiuojantiems turistams: "Daugiau jūs čia neatvažiuosite, bandėliai".

Vitaminas neveikia prieš persišaldymą

ATLANTIC CITY. — Kada dr. Linus Pauling, Nobelio premiją laimėjęs chemikas, paskelbė, jog vitaminas C yra geras vaistas kovojant prieš persišaldymus, Marylando universiteto mokslininkai sumanė šią teoriją patikrinti. Jie surado Marylando kalėjime 21 savanorį kalinį, kurie buvo panaudoti bandymams.

Vienuliškai kalinių gavo kasdien, per 14 dienų stiprias dozes vitamino C, o kita grupė jo negavo. Po 14 dienų visi kaliniai buvo apkirsti slogos bacilomis. Nors pirmoji grupė ir toliau buvo vaišinama vitaminu, ji lygiai taip pat susirgo, kaip ir vitaminų visai negavusi grupė. Jų sloga lygiai tiek pat užsitęsė, kaip ir kitų kalinių. Iš to daktarai daro išvadą, kad vitaminas C prieš slogos bacilas nekovoja ir nuo jų neapsaugo.

Sumažino pajamų mokesčius

WASHINGTONAS. — Senato finansų komitetas be didelių diskusijų sumažino pajamų mokesčius. Kiekvienas asmuo, kuris iki šiol galėdavo išskačiuoti kiekvienam savo šeimos nariui po 650 dol., dabar galės išskačiuoti po 675 dol. Atstovų Rūmai šiuos pakeitimus jau priėmė ir manoma, kad priims ir pilnas senatas.

Amerikos mokesčių mokėtojams nauja tvarka sutaupys iš viso 1,37 bil. dolerių.

— Australijos konsulu Toronte, Kanadoje, paskirtas estas Ants Evard.

Prezidento kritikų eiles papildė ir 34 Harvardo universiteto teisių fakulteto dėstytojai, kartu su fakulteto dekanu. Tos grupės pareiškime sakoma, kad prezidento sąraše yra "aiškiai nekvalifikuotų asmenų". Mažiausiai pusė visų kandidatų neturį nei minimumo tokiai aukštai vietai reikalingų bruožų.

Prezidentas, žinoma, gali teisininkų draugijos rekomendacijų ar pritarimo klausyti ar nerodrome visi buvo suimti prieš pat lėktuvui išskrendant. Sovietų milicija konfiskavo žydų filmus, kameras, užrašus, sovietų žydų adresus ir magnetofono juosteles, į kurias buvo įkalbėję sovietų žydai.

Pagerbė Brandtą, Nobelio laureatą

BONA. — Vakarų Vokietijos parlamentas pagerbė Willy Brandtą, kuris laimėjo Nobelio taikos premiją už pastangas pagerinti Vokietijos santykius su sovietais ir su Lenkija. Sveikinimo telegramas Brandtui atėjo iš Prancūzijos, Amerikos ir Britanijos vyriausybių.

Brandtas yra ketvirtas vokie-tis, laimėjęs Nobelio taikos premiją. Tas premijas retai kada gauna vyriausybių galvos. Paskutinis premjeras, apdovanotas ta premija, buvo Švedijos Karl Branting 1921 metais.

Brandtas premijos atsiimti vyks į Norvegiją, kurią jis gerai pažįsta. Tas Hitlerio valdžios metais jis buvo pabėgęs ir gyveno Norvegijoje. Jo ir žmona yra norvegė. Premija Brandtui paskyrė Norvegijos parlamento penkių asmenų komitetas. Jis turėjo 39 kandidatus, iš kurių daugiausia balsų gavo Brandtas.

Šis apdovanojimas labai sustiprins Brandto Rytų politikos pozicijas pačioje Vokietijoje, kur krikščionys demokratai ją kritikuoja.

Egiptas grasina "Iemama kova"

KAIRAS. — Egipto viceprezidentas Hussein Shafei Irano laikraščiui pasakė, kad Egiptas rengiasi savo likimui mūšius su Izraeliu. Tas mūšis įvyks šių metų gale. Egiptas turįs kovai paruoštus 800,000 vyrų ir pasirėngęs totaliniam karui, kuris išvaduos visas arabų žemes, užimtas Izraelio 1967 metų kare.

Viceprezidentas paaiškino, kad Egiptas penkiaropai padidino savo išlaidas ginklams ir turi įruošę Nilo slėnyje priešlėktuvinę gynybą, kurios Izraelis be nuostolių nepralauš. Šių dienų Egiptas yra visai skirtingas nuo 1967 m. Egipto, pasigyrė Shafei.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tinginius komunistai lengvai įtikina

Sovietų premjero Aleksej Kosyginio kelionė į Kanadą sukėlė daug rūpesčių ne vien Pierre Trudeau vyriausybei, bet ir išgarsėjusiai Kanados raitajai policijai. Kanados premjerui keliais atvejais teko atsiprašinėti Kosyginą, o policijai reikėjo imtis griežtesnių priemonių, kad joks vengras, ukrainietis ar lietuvis iš tolo net ir pasižiūrėti negalėtų į atvykusį Maskvos svečią. Niekas daugiau prie Kosyginio neprasisėrė, kaip tai padarė Geza Matrai.

Tuo tarpu Kosyginas nekreipia jokio dėmesio į "tokias visuomeninio gyvenimo padugnes". Kosyginio pasiklausyti subėgusiems spaudos atstovams sovietų premjeras pareiškė, kad tokio "riff — raffo" šiandien yra kiekvienoje valstybėje. Jis pasakė, kad jį yra ir Sovietų Sąjungoje. Jis tikrai nepridėjo, kad tokios "riff — raffus" komunistai veža į bepročių ligonines, o Kanadoje jie laisvai vaikštinėja ir reikalauja laisvės pavergtai Vengrijai. Jis žino, kad Kanadoje ir kituose kraštuose atsiradę vengrai, ukrainiečiai, lietuviai, latviai ir estai yra sovietinis "riff — raffas". Jeigu jis būtų galėjęs, tai jis juos visus į Vorkutą arba bepročių namus būtų išsiuntęs, bet nespėjo.

Premjerui Trudeau būtų daug lengviau, jeigu ir jis galėtų tuos visus "riff — raffus" nurašyti, kaip tai padaro Kosyginas. Trudeau žino, kad jie atvažiuo į Kanadą be cento; kad jie dirbo pačius sunkiausius darbus ir pačiose sunkiausiose sąlygose; kad jie neprapuolė pusnyuose, neužvirto kasyklose ir kad miškuose jų nesudėd uodai. Jis taip pat žino, kad jie užsidirbo pinigų, įsigijo namus, nusipirko ūkius ir šiandien geriau gyvena, negu daugelis senų kanadiečių. Jie tapo Kanados piliečiais ir geriau gyvena, negu "komunizma statantieji" vengrai, ukrainiečiai ir lietuviai. Jie dabar nori atsikviesti Kanadon savo žmonas, vaikus, brolius ir seseris. Trudeau turės prašyti Kosyginą, kad rusai išleistų iš komunistinės vergijos tą "riff — raffą".

Kosyginas premjerui Trudeau ir spaudos atstovams patarė nekreipti dėmesio į padugnių sukeltą triukšmą, bet daboti, kad Kanados ir Sovietų Sąjungos santykiai būtų glaudesni, kad Kanados vyriausybė pritartų sovietų suplanuotam Europos saugumo planui. Jeigu Europoje nebus pavojaus saugumui, tai viskas susitvarkys. Iš Kanados Kosyginas planuoja skristi į Kubą. Ten jo

ALGIRDAS GUSTAITIS

LIETUVOS SIENŲ KLAUSIMU

Prašo, kad paaiškintų, ar Lietuvos Tyrimo Instituto pasirinkto teisingus kriterijus lietuvių etnografinėms sienoms nustatyti

(Tęsinys)

Lietuvos Tyrimo Instituto etnografinis sienų žemėlapis "nesutapo šimtaprocentiniai su Gustaičio žemėlapiu"

Tai nebūtų taip bloga. Bet pasikaitymė "baisumas".

"Kai Lietuvos tyrimo institutas priėmė Lietuvos etnografinių sienų žemėlapi, kuris nesutapo šimtaprocentiniai su Gustaičio žemėlapiu, tai pastarasis spaudoje išliejo savo tulžį prieš institutą ir jo žemėlapi".

Čia vėl yra netikslumų, kurių svarbiausias, kad LTI priėmė Lietuvos etnografinių sienų žemėlapi, kai šis etnografinio Lietuvos žemėlapiu nerengė.

Mane stebina, kur galėjęs spaudoje "išlieti savo tulžį prieš institutą ir jo žemėlapi". Skaitau savo atspausdintus rašinius, bet tenai jokios tulžies nepastebėjau.

kalbos tonas bus kitoks. Apie savo tikslus Havanoje jis galės aiškiau kalbėti.

Vengrą Geza Matrai suėmė Kanados policija, surašė protokolą ir atidavė teismui, tuo tarpu sovietų premjeras ir toliau po Kanadą važinėja, sleisdamas sovietinę propagandą. Vengrai, ukrainiečiai ir lietuviai supranta Kosyginio vedamos propagandos tikslus, bet Chicago Daily News korespondentė Betty Flynn, tingėjusi tiksliau apie komunistų ir JAV vyriausybės politiką pasiformuoti, tapo sovietinės propagandos auka. Gausiems savo skaitytojams iš Otuvos ji šitaip rašo:

"Kanada, kaip ir Jungtinės Amerikos Valstybės, turi tūkstančius slavų kilmės imigrantų, giliai įsitikinusių "okupacija" tokių sovietinių teritorijų, kaip Ukraina, Latvija, Estija, Lietuva ir tokių komunistinių kraštų, kaip Vengrija ir Čekoslovakija". (Chicago Daily News, 1971 m. spalio 20 d., 8 psl.)

Kiekvienam lietuviui aišku, kad Betty Flynn dažniau skaito komunistinės propagandos lapelius, kuriuose sovietų karo jėgų pavergti kraštai "savo noru" įsijungė į Sovietų Sąjungą, o ne JAV Valstybės Departamento išleistus oficialius dokumentus, kuriuose aiškiai sakoma, kad JAV vyriausybė to rusišką prijungimo nepripažįsta. Lietuvos, Latvijos ir Estijos neskaitė sovietinėmis teritorijomis jokia JAV administracija. Jos nėra sovietinėmis teritorijomis ir dabartinei administracijai. Minėtų kraštų okupaciją savo akimis matė šimtai lietuvių, kurie šiandien gyvena Chicagoje ir skaito Chicago Daily News.

Jeigu Betty Flynn nebūtų tinginė ir, prieš vykdama į Otavą, būtų pasiteiravusi apie JAV vyriausybės ir kongreso nustatytą politiką minėtų teritorijų atžvilgiu, tai savo rašinyje ji nebūtų naudojusi komunistinės propagandos brukamos terminologijos ir nebūtų parodžiusi savo neišprusimo.

Kas skauda, tuo skundžiama. Gal A. B. nesveikuoja tulžimi, nes taip dažnai ją mini. Tulžis, patekusi į dvylikapirštę žarną, padeda virškinti riebalus, juos skaldo į smulkius lašelius, ir t. t. Negaluojuant tulžiai, gali prasidėti geltigė ir t. t., ko jokiu būdu nelinkiu mielam Algirdui Budreckiui. Reikia vartoti sveiką maistą, kiek galima mažiau rūpintis, ir viskas susitvarkys, ko nuosirdžiai linkiu.

Tada nerasys, kad išliejuo tulžį po Vilniečių Krašto Lietuvių Sąjungos c. v. pirm. K. Veikučio kalbos, pasakytos 1971 vasario 23 d.

Tos kalbos negirdėjau, bet ją pirmiausia perskaičiau "Naujie-nose", kuriose vėliau buvo paskelbtas mano pasisakymas. K. Veikučio kalbai pasirodžius ir kitoje spaudoje, kitojį pasisakymą paskelbiau "Teviškos Žiburios". Tikiu, dėl to gerb. K. Veikutis neužsirsutins, gi A. B. šoksta jo ginti. Ar verta iš naujo pradėti?

Kur dingo vilniečių patriotiškumas?

Kas ir kodėl priėmė tokias, kaip pradeda paaiškinti, p. Budreckio pasiūlytas etnografines Lietuvos sienas rytuose ir pietuose? Kuo rėmėsi? Ar minėtu rašiniu "Kario" nr. 7, 1967 metais? Jame tėra paliesta ne visi lietuviški plotai rytuose ir pietuose. Stebuiosi, kaip taip nepilnai ir paviršutiniškai galėjo spręsdimą nelaimingai lietuvių tautai priimti Lietuvos Tyrimo Instituto. Kokiais motyvais ir jį buvo priimtas (gal pakviestas)? tasai autorius?

Nepriklausomos Lietuvos laikais vilniečių pažinojau kaip karštus lietuvių patrijotus, tvirtu įsitikinimu kovojančius už lietuviškų sričių atgavimą ir prijungimą prie Lietuvos. Ar toks yra gerb. A. B.? Jį reikia gerbti už darbų lietuviškoje spaudoje, bet tenka suabejoti deramu vilniečių atstovavimu, juo labiau sprendžiant bei nustatant lietuvių tautai ribas srityse, kuriose įsiai visiški nėra buvę (jei neklustu). Kur dingo anais laikais buvę tikrų vilniečių veikimas, jų domėjimasis, gynimas lietuvių nuo pasiskėsintojų? Ar tokie atstovai LTI, Vilke bei kitose aukstose pareigose tikrai atstovauja tų sričių gyventojų polinkius link lietuvių tautos? Pagaliau, lietuvių tautos ribų ar Lietuvai sienų pasiūlymai nėra kokios tautinės grupės užduotis bei įpareigojimas. Čia nebūtinai kilmė apsprendžia. Ir gimęs JAV-se gali tuos reikalus pažinti, jei tikrai norės, ieškos kiek galima daugiau lietuviškų, ne svetimųjų, duomenų.

Alg. Budreckis nedaug žino apie Baltvydžio miškus, Baltstogę. Tiek savo, tiek kito vilniečių atstovo p. K. Veikučio vardu man priekaištauja, kad reikalauju prie Lietuvos prijungti Baltstogę ir dalį Baltvydžio miškų.

Vėl klaidingai bando cituoti mane, esą II Pasaulinio karo metu lietuviai gavo leidimą Baltstogėje įsteigti lietuvišką mokyklą. Aš taip nerasiau. Ne mokyklai, bet gimnazijai buvo gautas leidimas. Suprantama, būtų buvęs įsteigtas tam tikras skaičius ir lietuviškų mokyklų lietuviškos kilmės vaikučiams.

Tebūnie leista pastebėti, kad lietuviškos gimnazijos ir mokyklų steigimas okupuotame krašte nėra paprastas dalykas. Priešingai, tai išskirtinas reiškinys. Nepamirština, tada Baltstogė nepriklausė Lietuvai. Iki II Pasaulinio karo ją valdė Lenkija. II Pas. karo laiku buvo okupuota vokiečių. Dabar valdoma Lenkijos (komunistinės).

Neramumų, ypač karo metu, gyventojai nenori daryti socialinių keitimų. Juo labiau, jei krašte (ar bent mieste) nėra keitimų palaikančios jėgos, kariuomenės, policijos, savivaldybės, dvasininkų. Pagalvojus yra aišku, kad lietuviškai galvojančiams gyventojams buvo ypatingai nepalankios sąlygos bei nuotikos kryptį lietuvių pusen, ar stačiai pasisakyti lietuviu. Bet nežiūrint to, vis tiek nemaža vietinių gyventojų išdriso pasisakyti už lietuvių.

Lietuvišką švietimą už lietuvių administruojamų sričių vedėme nelegaliai. Geri lietuviai iš Kauno surasdavo pinigų mokytojų algoms, lietuviškų Komitetų žmonės nedidelės algos mokėti. Darbas buvo tikrai sunkus, rizikingas. Daugelį tokių mokyklų asmeniai aplankia. Gyventojai entuziastiškai sutikdavo, nors vienoje vietovėje vos nepakišavo iš toliau atvykusiems lenkų partizanams. Vietiniai gyventojai laiku perspėjo.

Daugiausia veikėme Geručių-Lydos-Gardino-Baltstogės apylinkėse, nes tolesniam bei platesniam veikimui neturėjome pajėgų. (Nepamirškite, buvo ne lietuvių administruojamos žemės). Ten visur buvo gausybė lietuviškos kilmės gyventojų. Tik reikalo visiškai nepažįstantieji blogo norintieji lietuvių tautai gali pasisakyti už tų sričių atsisąjėdimą, už jų perleidimą svetimiesiems. Su tuo aš nesutikau ir nesutiksiu, nors vietovės gali būti kolonizuotos, nutautintos. Anksčiau panašioje padėtyje buvo Vilnius su apylinkėmis.

Tikrai keista, kad Lietuvos

Tyrimo Institute lietuvių tautai ribas nustatinėjantis nežino, jog kuriantis nepriklausomai Lietuvai iš Baltvydžio miškų savanoriais į nepriklausomos Lietuvos kariuomenę įstojo atvykę vietiniai gyventojai. Argi nežino, kad baigiantis I pasauliniam karui besitraukdami vokiečiai visą Baltvydžio miškyno administraciją buvo perdavę lietuviams? Juk tai pasako daugiau, negu svetimųjų kažkada sudarytos statistikos, labai galimas dalykas vienašališkos, priešlietuviškos.

Jei Baltvydžio miškynuose yra nedaug gyventojų, tuo reikėtų džiaugtis. Ir būtina pagalvoti apie ekonominį pagrindą, kurio stipria atspara būtų tie didžiuliai miškai.

(Bus daugiau)

Taip pasakė Nikita

Chruščiovo pasakymai, Europos Lietuvių sumedžioti iš jo kalbų

— Jei jūs gyvenate tarp vilkų, tai ir elgtis turite kaip vilkai.

— Mes viską galime tiekti, išskyrus bananus. Jeigu jūs norite per mus užsakyti velnią, mes ir jį galime pristatyti, bet turite tik aiškiau nusakyti, kokio velnio jūs norite.

— Niekada, net ir visiškame komunizme, individas neturės visiškios laisvės.

— Jeigu kai kas sako, kad revoliucijai reikalingas karas, tai reikia tokiems atsakyti, kad kare daugiausia žūva darbo klasės žmonės.

— Jeigu kas nori Stalino, tai gali jį pasiimti, jei mėgsta la vonų smarve.

— Jeigu tam tikri žmonės sako, kad imperialistai yra popieriniai tikrai, tai jie neturėtų užmiršti, kad tie tikrai turi atominius dantis.

— Jeigu mes žmonėms nieko geresnio nežadėtume, kaip vien tik revoliuciją, tai jie pasikrapštytų galvas ir saktų: "Ar ne geriau būtų turėti gero gūlašo?"

— Tikru, kad Dievas iš tikro yra neutralus. Jis žiūri į mus iš dangaus ir nesikiša.

— 1971.X.23 d. Lietuvos Atstovas ir p. O. Kajeckienė, kviečiami Valstybės Sekretoriaus ir ponios Rogers, dalyvaus Metiniame Jungt. Tautų Koncerte ir Dinner, kurie rengiami diplomatinėmis misijomis ir jų žmonių garbei. Tas iškilmes globoja JAV Prezidentas ir ponis Nixon. Iškilmes įvyks Washington Hilton viešbutyje. Tuo bus paminėta Jungt. Tautų Organizacijos 26 metų sukaktis.

M. GELŽINIS

Klaipėda Ordino Valdžioje (1252 - 1525 m.)

39

Visai nelauktai, 1520 m. sausio 1 d. Ordinas pradėjo paskutinį karą prieš Lenkiją. Karo veiksmams pasirodė su rusais nesuderinti, ir pinigai iš Maskvos atėjo nereguliariai. Tad Ordinas pralaimėjo ir paskutinį pasipardymą. 1525 m. balandžio 8 d. Krokuvoje buvo pasirašyta taika ir Ordino Did. magistras Albrechtas, atsiklaupęs prieš Lenkijos — Lietuvos karalių Zigmantą II, su sąžonomis akyse, priėmė iš karaliaus Prūsiją lenu ir prisiekė jam lenininko ištikimybę.

Taip baigėsi Ordinas ir jo savistovi užsienio politika. Iš Ordino palikimo gimusi Prūsijos kunigaikštija negalėjo užsiimti jokia savistovia užsienio politika. Ji tebuvo Lenkijos dalimi ir jos užsienio politika buvo Lenkijos vedama. Todėl ir nutrūko pirmieji Rusijos ir Prūsijos santykiai ir jų 1517 m. kovo 10 d. sudarytoji karinė sąjunga.

Šitas epizodas mums tuo yra įdomus, kad jis prasidėjo Klaipėdoje, kad Klaipėdoje 1517 m. buvo patvirtinta pirmoji vokiečių — rusų karinės sąjungos sutartis. Atminkim, kad istorijos eigoje vokiečiai yra kelis kartus tokį vokiečių ir rusų karinę sąjungą parentą bendradarbiavimą pakartoję, ir kad tokie santykiavimai įve-

dė rusus vis giliau ir giliau į Europą, kol galų gale "genialusis fiureris" ir jo užsienio reikalų ministeris, vyno pirklys Ribbentropas, 1939 m. sudarė paskutinį tokia sąjungą, kuri, kaip ir pirmoji, buvo nukreipta prieš Lenkiją ir Lietuvą ir kuri rusams (bolševikams) atidarė Europą toli už Elbės ir Vakarų.

35. ORDINO APSIRIKIMAI

Savo 273 metus trukusiu valdymu Ordinas parodė Klaipėdos reikaluose visą eilę labai grubių apsirikimų ir neįtikėtinai menkos orientacijos.

1) 1252 m. rudenį Kuršo vyskupas ir Deutschmeisteris von Sėyne nutarė Klaipėdoje įsteigti Kuršo vyskupijos monetų muštinę. Bet šį nutarimą jie niekuomet negalėjo įvykdyti, ir Klaipėdoje nebuvo nei pusės skatiko nukalta.

2) Beseigiant Klaipėdos miestą, jam buvo paskirti platūs žemių plotai. Bet greitai pasirodė, kad nėra kas tokius plotus naudoti. Po šimtmecio ir pats Ordinas pamiršo savo paskyrimus ir visai nebeminėjo plačių Klaipėdos žemių.

3) Kuršo vyskupijos kapitula, įsteigta Klaipėdoje tik po 38 dešimo metų, po kelių aštuonių nesekmingų metų apledo Klaipėdą, kadangi ji ne tik buvusi atli prie "pagonybės", bet ir pagonybės "apimtyje".

4) Kuršo vyskupas ir Ordinas svajojo apie keturių bažnyčių steigimą Klaipėdoje. Bet Ordino valdžios laikais Klaipėdoje, be Ordino Marijos bažnyčios pačioje pilyje, jokios kitos bažnyčios nestovėjo. Dar

1563 m. "nevoikiškėji" žmonės tebesirinko pamaldų ne kokiame bažnyčios pastate, bet paprastoje daržinėje, paširėje.

Ordinas nemokėjo žemaičių pajėgumo įvertinti ir todėl buvo jų pakartotinai skaudžiai sumuštas.

6) Vietoj išsivajotos didingos Kuršo vyskupijos sostinės, Klaipėda paliko mažas, vos kelių dešimčių žmonių gyvenamas kaimas.

7) Netenka abejoti, kad kai kurie Ordino vadai — idealistai norėjo matyti, kad jų Ordinas taptų krikščionybės pavyzdžiu. Deja, Konstanco Bažnyčios Susirinkimas parodė, kad Ordino praktika nuėjo priešingu keliu. Net daugelis Ordino vakar dienos draugų, išgirdę Konstancę lenkų — lietuvių delegacijos Ordino apkaltinimus, nuo jo nusigrėžė ir nebesukbėjo Ordino gelbėti. Vietoj krikščionybės simbolio, jis tapo pavyzdžiu Pietų Amerikos užkariautojams — konquistadoriams, kurie iš Ordino išmoko "autochtonus tvarkyti", kol jie savo kruvinais darbais net ordiniskius mokytojus pralenkė.

8) Nors Ordinas nuolat siuntė šnipus į Lietuvą ir stengėsi gauti įmanomai daugiau žinių apie lietuvių — žiūrėk "Litauische Wegeberichte", tačiau jie tesurinko labai mažai duomenų. Ir Mortenseno visapusiškai išpūstai pagirtas "keliautojas" vyskupas Wilhelmas Modeniškis niekada nesilankė Klaipėdoje, jau nekalbant apie kitas Lietuvos šalis, ir apie Lietuvą turėjo labai sujauktą supratimą.

9) Todėl Ordino pareigūnai įsivaiz-

davę, kad Lietuva buvo kokia tai maža valstybė, nesuprato, kad ji valdė milžiniškus Rytų Europos kraštus, iš kurių ji trumpu laiku sukdavo didelius būrius lengvų, greitų ir judrių kariškų raitelių, prieš kuriuos Ordino sunkūs ir lėti riteriai nesusėjo apsiginti. Net Forstreuteris rašo: "Šita Lietuva nebuvo ta maža valstybė ir tauta, kurią mes šiandien matome, bet jau nuo Gedimino užkariavimų tapo didelė valstybė... Jos pajėgumą, reikia suprasti. Atrodo, kad Vokiečių Ordinas nemokėjo jo įvertinti". Forstreuter, Deutschland und Litauen im Mittelalter, p. 5.

10) Ordinas visuomet perstatydavo save Europos gynyku nuo "Rytų Piktumo". Bet istorija parodo, kad tuomet, kuomet Gedimino, Algirdo ir Vytauto pulkai praktiškai gynė Europą nuo to Rytų Piktumo ir net į Maskvos vartus belsdavo. Ordinas kaip tik tuo metu puldavo Lietuvą ir smeigėdavo durklą į lietuviškų Europos gynybą nugarą. Taip Ordino Europos gynimas tapdavo Maskvos gynyimu, nes lietuviai, nepribaigę maskolių, turėdavo grįžti ir ginti savo kaimus nuo teutonų plėšikų.

11) Ordino pradėtas kariškas bendravimas su Maskva, nukreiptas prieš Lietuvą, Lenkiją, siekė Prūsijos hercogystės išaukštino. Jo pavyzdį pasekė ir vėlesnių laikų Prūsija. Tačiau istorijos raida parodė, o Antrasis Pasaulinis karas ir pilnai įrodė, kad iš tokių bendravimų telaimėjo Maskva, o Prūsija nebuvo išaukštinta.

ta, bet visai išnyko. Dabar jau ir kai kurie vokiečiai pradeda praregti ir reikiška abejonių dėl Prūsijos Rytų politikos. Taip skaitome: "Prūsijos ir Rusijos santykiai yra istorijos įvairiai vertinami. Vieni įžiūri, kad Prūsija teskynusi Rusijai kelią į Europą" (Die Beziehungen zwischen Preussen und Russland schwanken im Urteil der Geschichte. Von der einen Seite wird Preussen als Schrittmacher Russlands nach Europa angesehen... Forstreuter, Preussen und Russland, pirmo viršelio aplanke).

Bet, atrodo, kad vokiečiai per vėlai praregėjo, nes Vokietija jau ir vėl pasuko nauju, su Maskva pragaistingu bendravimų keliu. Klaipėdos istorija mums parodė, kad vokiečiai vienaip planavo, o gyvenimo praktikoje viskas, tikrai viskas, antraip išėjo.

36. DEL ISTORINIŲ TEISIŲ Į KLAIPĖDĄ

Dabartiniai Vokiškojo Ordino garbintojai stengiasi į mūsų gimtinę įsiveržusių kryžiuočių ir kardininkų kruvinus darbus pagrįsti kokiomis tai "teisėmis", kokias popiežiai ir imperatoriai anais laikais būk tai riteriams suteikę. Bet šitų dviejų suverenų pavidimai, pareikšti įvairiais aktais (būlimis) turėjo galvą ir labai pabrėžė krikščionybės platinimą Ordinui pavestose kraštuose; galima sakyti, popiežiai ir imperatoriai Ordinui pavedė Rytų Europos kraštus tik ta sąlyga, kad ten, tarp autochtonų, būtų įgyvendinta krikščionybė. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ, AUSA, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2854 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Resid. telefonas: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį, tikrai susitarus.

Rez.: 81-80873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso telefonas: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 11
val. popiet. Ketvirtadienį ir sekmadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto, tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERY LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį, nuo 9-12 val. vak. Seksmadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų, Protezų, Med. Ban-
džių, Specialiųjų pagalbos kojųoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROspect 6-5064

A. JONAITIS

MEDUS, JO RŪŠYS IR JO SUDETIS

Medus yra pagrindinis bičių produktas, pagamintas iš nektaro. Nuo nektaro jis skiriasi tuo, kad turi mažiau vandens ir daugiau cukraus, didesnę sacharozės dalį virtusi gliukozė ir fruktozė.

Medus, kuriame būna apie 20% vandens, yra subrendęs ir jį bitės akelės uždengia vaško dangteliais. Suktį (ekstraktoriuje), reikia tik subrendusį medų. Ar išsuktas medus subrendęs, galima nustatyti, pasėmus šaukštą medaus ir sukančią apie jo ašį. Jei medus 20°C temperatūroje apie šaukštą apsisvina, jis yra subrendęs. Kai yra aukštesnė temperatūra, tai ir subrendęs medus pasidaro skystesnis ir apie šaukštą jo apvynioti negalima. Ir priešingai, jei temperatūra žemesnė, tai ir nesubrendęs medus sutirštėja ir jį galima apsukti apie šaukštą.

Medaus rūšys

Jos priklauso nuo to, iš kokių augalų žiedų surinktas medus. Būna, kad tos pačios botaninės kilmės medus turi nevienodas chemines savybes. Šis skirtumas priklauso nuo medingųjų augalų geografinės padėties, medunešio metų laiko, oro, cheminės dirvos sudėties, bičių veislės ir kitų faktorių. Tos pačios botaninės rūšies medus, surinktas pavasarį, yra aukštesnės kokybės už rudens surinktą medų. Nuo oro sąlygų priklauso cukrų koncentracija nektare: esant sausam karštam orui, meduje yra mažiau vandens ir jis greičiau susikristalizuoja.

Išvairios medaus rūšys skiriasi viena nuo kitos skoniu, aromatu, spalva, chemine sudėtimi. Medus gali būti malonaus, švelnaus arba malonaus, bet aštraus skonio, taip pat nemalonaus kartokio skonio.

Medaus aromatas priklauso nuo aromatinių medžiagų, esančių medingųjų augalų žieduose. Kiekviena medaus rūšis turi specifinį, tik jai būdingą aromatą.

Medaus spalva yra labai įvairi. Medus būna nuo skaidraus, bespalvio iki tamsiai rudų, tai priklauso nuo to, iš kokių augalų rūšių jis surinktas ir nuo jo surinkimo laiko: pavasarinis medus būna šviesesnis, negu rudensinis, nors surinktas iš tų pačių medingųjų augalų. Medaus spalvai turi įtakos ir bičių veislė. Medaus spalva taip pat priklauso nuo kokių, kuriuose buvo surinkimo laiko: pavasarinis medus būna naujuose koriuose, kuriuose nebuvo perų. Medaus

spalva priklauso ir nuo jo gavimo būdo. Esant gausiam, nors trumpam, medunešui, medus būna šviesesnis, švelnesnio aromato, negu esant silpnam, ilgai besitęsiančiam medunešui. Tamsios spalvos medus, kaip viržių, vaismedžių ir lipčiaus, išskiriant grikių, laikomas žemesnės kokybės. Medus, surinktas iš kurių nors vienos augalų rūšies, vadinamas monofloriniu (vienarūšiu), pavyzdžiui, liepų, dobilų viržių medus. Medus, surinktas iš įvairių augalų, vadinamas polifloriniu.

Liepų medus — vienas iš geriausių. Jis būna skaidrus, bespalvis arba gelsvai žalsvas, gana tirštas. Turi liepų žiedų kvapą. Susikristalizavęs pasidaro kietas, gelsvos spalvos.

Baltųjų ir rausvųjų dobilų medus — bespalvis arba gelsvas. Turi malonų skonį, švelnų aromatą. Susikristalizuoją smulkiais kruopelėmis, pasidaro kietas ir beveik visai baltas.

Barkūno medus — šviesios spalvos, labai aromatingas ir skanus.

Grikių medus — raudonai rusvas arba tamsiai rudas, nepersisviečiantis, specifinio aromato, aštraus, kartais net kartokio skonio. Kristalizuojasi stambiais kristalais į vientisą masę, susikristalizavęs būna minkštas. Grikių medus turi daug geležies ir baltymų.

Baltųjų akacijų medus — skaidrus, švelnaus aromato, malonaus skonio.

Viržių medus — šviesiai rudas arba rausvai rudas spalvos, o susikristalizavęs geltonas arba rusvas. Pagal skonį jis primena grikių medų. Turi stiprų, bet malonų kvapą, labai tirštas, drėbūčių konsistencijos ir ilgai nesikristalizuoja. Viržių medus turi daug baltymų iki 1.86%.

Spygliuočių medžių medus — tamsus su medžio saku kvapu, tirštas, tamsus. Susikristalizuoja stambiais kristalais.

Pievų medus, surinktas iš daugelio įvairių augalų žiedų, malonaus skonio, geltonos arba gelsvai rusvos spalvos.

Lipčiaus medus — savo chemine sudėtimi skiriasi nuo žiedų medaus. Jame daugiau dekstrinų, mineralinių medžiagų, sacharozės, o mažiau invertuoto cukraus. Ypač daug lipčiųjų šarminių metalų — kalio ir natrio druskų. Be to, yra mikroelementų: vario, geležies, mangano, cinko, kobalto ir molibdeno. Nustatyta, kad medus, turintis daugiau kaip 0.28% pelenų, yra su lipčiumi.

Kadangi lipčiaus meduje mažiau vandens ir daugiau baltyminių, dekstrininių medžiagų, jis 2-3 kartus tirštesnis ir tamsesnis už žiedų medų. Bičių maistui lipčiaus medus netinka, o žmogui jis ne tik nekenksmingas, bet dėl jame esančių baltyminių ir mineralinių medžiagų netgi naudingas.

Medaus sudėtis

Meduje yra apie 20% vandens ir apie 80% sausų medžiagų. Meduje daugiausia yra angliavandenių, kurie sudaro 54-80%. Didelę angliavandenių dalį sudaro organizmo lengvai įsisavinami paprastieji cukrūs — gliukozė ir fruktozė. Jos kartu sudaro invertuotą cukrų. Be to, meduje yra ir sacharozės, meltozės dekstrinų.

Meduje yra apie 34% gliukozės, 40% fruktozės, 1.3-5% sacharozės, 5-10% meltozės ir apie 20% kitų sudėtingų cukrų. Invertuotų cukrų sudėtis meduje priklauso nuo to, iš kokių augalų jis surinktas. Grikių meduje invertuoto cukraus yra apie 71.4%, viržių — 73.8%, liepų — 74.7%, barkūno — 74.4%. Cukraus kiekiai turi įtakos dirva ir klimatinės sąlygos, žiedų amžius, nes į žydėjimo pabaigą cukraus kiekis mažėja. Žiedų meduje dekstrinų yra mažai — apie 3-4%, o lipčiaus meduje

— net iki 10%. Gites iš sacharozės sugeba susintetinti dekstrinų. Meduje, pagamintame iš cukraus sirupo, yra nuo 3-8% dekstrinų.

Meduje yra organinių ir neorganinių rūgščių, mineralinių, azotinių, dažančių ir aromatinių medžiagų, vitaminų bei fermentų. Todėl medus vartojamas ne tik maistui, bet ir gydymui. Iš organinių rūgščių yra obuolių, pieno, citrinų, rūgštynių, vyno, skuzdžių. Iš viso rūgščių meduje yra apie 0.1%. Be to, dar esti organinių ir neorganinių rūgščių druskų.

Meduje yra žmogaus organizmui labai reikalingų mineralinių medžiagų: geležies, kalio, kalcio, fosforo, natrio. Tamsia meduje šiu medžiagų daugiau, negu šviesia. Meduje taip pat yra ir mikroelementų: boro, mangano, jodo, bromo, vario, cinko. Žiedų meduje yra nuo 0 iki 0,14% pelenų, o lipčiaus meduje — iki 1.6%.

Azotinės medžiagos, esančios meduje, yra baltyminės ir ne baltyminės. Jos pakliuva į medų iš augalų kartu su nektaru, žiedadulkėmis, taip pat ir iš bičių organizmo. Žiedų meduje baltyminių medžiagų yra 0.29-0.04%, o lipčiaus meduje — 0.17-0.08%, ypač daug baltymų turi viržių (1.86%) ir grikių (0.3%) medus. Yra nustatyta, kad ne baltyminių azotinių medžiagų meduje yra 4 kartus daugiau, negu baltyminių. Lipčiaus meduje ne baltyminio azoto būna iki 50% bendro azoto kiekio.

Meduje yra įvairių amino rūgščių (0.0074-0.0083%). Medus turi daug bičių organizmo išskirtų fermentų, kaip invertazės, diastazės, katalazės, lipazės. Fermentas invertazė ir destazė meduje atsiranda iš bičių seilių. Kuo ilgiau medus išbūna avi-luose, tuo jo kokybė būna aukštesnė. Fermentų sudėtis meduje dar nepakankamai ištirta. Fermentai yra baltyminės kilmės, pasižymintys katalitiniu veikimu.

Didelę reikšmę žmogaus organizmui turi vitaminai. Meduje randama A1, B1, B2, B6, C, D ir PP vitaminų. Nors jų meduje yra nedaug, bet kartu su kitomis medžiagomis jie turi didelę reikšmę. Žiedadulkės gausu vitaminų, fermentų, įvairių mineralinių druskų, baltymų ir riebalų. Todėl žiedadulkės padidina medaus maistinumą. Meduje dar yra koloidinių, alkaloidinių ir bakterijų užmušančių medžiagų.

P. S. Sekantį kartą apie medaus gydomąsias savybes. A. J.

Lopys Michigano ežero pakrantes

Nuardytų pakrančių remontas
kaštuos mažaisiais
\$67 milijonus

JAV Armijos inžinierių korpusas savo naujausioje raporte išspėja, kad Michigano ežero pakrantes daugelyje vietų "pergyvena kritišką irimą" ir kad būtinai reikalinga speciali apsauga, kuri kaštuos mažaisiais 67 milijonus dolerių.

Per visas JAV-bes audrų ardomų 2,700 mylių pakrančių

A. A.
VALERIA E. STATKUS
Mirė 1971 m. spalio mėn. 19 dieną 8:00 val. vakaro.
Paliko nuliūdę vyras Anton Statkus, sūnus Edwin, marti Ellen, dukte Annette, 2 anūkai — Victoria ir Jennifer, tėvas John Rukstela, motina Veronika Pretkus, seserys — Aldona Steponaitis, jos vyras John ir Genevieve Jomantas, jos vyras Vacys bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Vietoje gėlių prašoma aukoti širdies fondui.
Seštadienį, spalio 23 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimtojo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamokų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Valeria E. Statkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, vaikai, tėvai, seserys, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoms gražiausios gėlės ir vainikai antspūsiams ir sezoninėms kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAL:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS CIENA IR NAKTI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE

VITALIS ŽUKAUSKAS

SEKMADIENĮ, ŠIŲ METŲ SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS
BANKETAS VYKS VFW SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.
Šokiams gros George Joniko orkestras.
Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.
Pradžią 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiamc

NAUJIENŲ BANKETE

ATVAŽIUOJAME PRADŽIUGINTI CHICAGOS LIETUVIUS

(Iš pasikalbėjimo su Montrealio, lietuvių Gintaro ansamblio vadovu Zigmū Lapinu)

Gintaro ansamblio kultivuoja dainų, muziką, šokį ir dailių žodį. Sakykite, pone Lapina, kokių būdu spėjate viską aprėpti? Kas Jūsų artimieji tartininkai?

— Aš norėčiau pasakyti, kad Gintaro ansamblio neprasidėjo ansamblio įsteigimu ir krikštynomis. 1967 m. aš sukūriau apie 20 žmonių liaudies instrumentų orkestrą. Tiksliau pasakius, sutelkiau vaikus, nes jauniausias tuo metu buvo vos 6 metų amžiaus. Tas orkestras turėjo nemažą pasisekimą. Po keleto pasirodymų (Vasario 16 minėjime ir kitur) buvo pamėgtas Montrealio lietuvių.

Žmonėms skatinant, pagalvojau, kodėl neišplėsti ir neprijungti tautinių šokių, vokalinės grupės ir sudaryti platesnį ansamblį. Skatintojų paklausiau ir pastaciau sąlyga. Kad man būtinai bus reikalinga talka. Atvirai pasakius, aš neturėjau nei laiko, nei sugebėjimų viską vienas atlikti. Tokiu būdu susiorganizavo tėvų komitetas, o aš pasirinkau padėjėjus.

Mano artimiausieji padėjėjai

yra šie: žmona Hilda Lapinienė, kuri vadovauja tautinių šokių grupei, o brolis Rimas Lapinas, kuris moko jaunuosius muzikantus ir paruošia ansamblio atžalyną. Brolis dirba atskirai. Kai berniukai ir mergaitės tiek pažengia, kad sugeba vartoti instrumentus, jie perleidžiami mano, pagrindinį Gintaro ansamblių. Jie pakeičia vyresnius, kuriuos studijos universitetuose dažnai priverčia pasitraukti. Vokalinės grupės vadovė aš pasirinkau Iną Kličiūnę. Ji moko ir paruošia merginų kvartetą. O aš tik apdailinu, suderinu jas su orkestru per pagrindines repetitijas, kurios vyksta kiekvieną savaitę. Dailiajam žodžiui mes neturime atskiro vadovo. Tačiau šiam žodžiui mes turime tartininkų iš lietuvių literatūros tarpo. Mums tartininkauja p. Jonynienė ir H. Nagys.

Jūsų ansamblio atrakcija — liaudies instrumentų orkestras. Teko nugirsti, jog didelę dalį instrumentų patys, pasigaminote. Kokių būdu, kokiomis priemonėmis ir pagaliau kas atliko instrumentų gamybą?

Gintaro ansamblio tuo daugiausia ir skiriasi nuo kitų didesniųjų grupių bei ansamblių Amerikos kontinente. Mes vartojame labai plačios skalės liaudies instrumentus. Sakydamas plačios skalės, aš galvoju turį labai įvairius instrumentus. Deja, tų instrumentų nusipirkti negalima. Pirmuosius instrumentus įsigijome iš pavergtos Lietuvos ansamblių, kurie lankėsi Montrealio Expo 67. Iš jų gavau knygų ir patarimų, kaip gaminti instrumentus. Taip ir pradėjome jų gamybą. Nebuvo lengva. Aš esu pagamins ketetą kanklių, sekminių ragelių ir t. t. Mano bičiuliai, daugiausia ansamblio vaikų tėvai, pagal mano paruoštus brėžinius taipgi pagaminę ketetą instrumentų. Man pačiam teko pagaminti ir labai ilgus, 8 pėdų ilgio beržinius trimitus. Taipgi ansamblyje turime mušamuosius instrumentus, taip vadinamus tabalus. Tabalai atrodo, kaip gabalas tvoros. Kiekviena tvoros lenta turi tam tikrą garą. Berniukai, plaktuku mušdami ir tą tvorą, išgauna įdomią, ritmingą muziką. Turiu paminti, jog ketetą kanklių esu gavęs iš Bostono. Ir dabar, kartas nuo karto, susilaukiame dovanų.

Sakykite, ar Montrealio lietuvių jaunimas domisi ansamblio veikla? Ar turite pakankamai kandidatų?

Reikia paskyti, jog jokios problemos nėra. Susidomėjimas yra toks didelis, jog mes turime kandidatų, laukiančių po kelis metus. Jie ateina į repetitijas, stoviniuoja pasienie, žiūri, klausosi kaip mes dirbame ir laukia, kad koks vienas ar kitas pasitrauktų ir galėtų užimti jų vietas. Kalbėdamas apie Gintaro ansamblių turį pabrėžti, jog tėvų komitetas atlieka didelį vaidmenį. Jei jo nebūtų, nebūtų ir ansamblio. Aš ir prie geriausių norų nespėčiau viską atlikti ir tokią didelę grupę išlaikyti.

Mes vykstame į pasaulio lietuvių sostinę parodyti savo sugebėjimų, pradžiuginti Chicago lietuvių. Tikime, jog Jūs neapvilsime.

Tokiais žodžiais baigė pasikalbėjimą Gintaro ansamblio vadovas Zigmū Lapinas. Gintaro ansamblio koncertą rengia Margutis. Koncertas bus spalio 23 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Visi raginami atsilankyti.

T. Šlutas

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Ūkininkam kenkia uostų streikas

Illinois ūkininkai neteks daug pinigų, jei greit nepasibaigs uostų darbininkų streikas Meksikos įlankoje. Daug kukurūzų ir sojos pupelių baidokais keliauja Mississippi upe į Meksikos įlankos uostus, kurie dabar uždaryti pačiame derliaus nuėmimo viduryje. Illinois elevatoriai jau pripildyti, javų nėra kur padėti.

Žemės ūkio sąjunga Bloomingtone paskelbė, kad ūkininkai kas savaitę praranda, dėl to uostų streiko, apie 4 milijonus dolerių. Kainos labai nukrito, nes šių metų kukurūzų ir sojos pupelių derlius esąs labai geras. Ūkininkams teks arba palikti javus laukuose, arba versti juos į krūvas savo kiemuose. Ta pati padėtis esanti Indianos, Iowos ir Misourio ūkiuose.

Vaistų pirkkliai bijo kainų sąrašų

Illinois Farmacijos taryba grasina atimti leidimus tokiems vaistinėms, kurie dirbs vaistinėse, skelbiančiose vaistų kainas. Tarybos uždraudimo Osco vaistinės nepaiso. Teisingumo departamentas pareiškė nuomonę, kad Osco vaistinės negali teismuose pralaimėti, nes panašios bylos jau buvo Floridoje ir Pensilvanijoje.

Illinois tarybos pirmininkas Philip Sacks pats turi vaistingą Sacks Drug Store, 8350 W. Lawrence. Jo pastangos sustabdyti vaistų kainų sąrašus gali turėti ir asmeninių motyvų.

Kiek JAV juodų?

Statistikos biuras Washingtone paskelbė praėjusių metų gyventojų surašymo paskutinius duomenis. Amerikoje gyvena 177,748,975 baltų žmonės ir 22,580,289 negrai. Kitų spalvotųjų rasų: indėnų — 792,730, japonų — 591,290, kinų — 435,062, filipiniečių — 343,060. Be jų dar yra 720,520 korėjiečių, havajiečių, eskinų, malajų ir polineziečių.

TRUMP AI

— R. Stalioraitis yra Susivienijimo Lietuvių Argentinoje pirmininkas. Organizacija atšventė 57 metų veiklos sukaktį. Savo struktūra ir siekimais ji yra panaši į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizaciją.

— Viktoras Maneikis, Mendon, Mich., mirė rugsėjo 22 d. Liko jo mylima žmona Agnes. Velionis buvo ilgametis Naujienų skaitytojas.

— Lietuvos Vyčių Tautinių šokių grupė praėjusį antradienį dalyvavo Palmer House viešbučio rengiamose programose. Grupę pakviesta tai pačiai programai šį penktadienį spalio 22 d. 6:30 val. vak. Grupė vadovauja Cecilia Matul, Helen Pius ir Frank Zapolis.

— Arch. Romas Mozoliauskas suprojektavo ir rūpinasi pastatymu Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse paminklo Vlado Sasnauskui, su originaliu įrašu: "Kai mes išnyksime ant visados, paliksime širdyse tų, kurie mus mylėjo".

— Antanas Lembergas, dirbęs miesto ligoninėje, išvyko 3 savaitėm atostogų. Jis žadėjo aplankyti Hot Springs vietovę Arkansas valstybėje ir pabuvoti karštoje Arizonoje. Mat, ieško pastovios vietos nuolatiam apsigyvenimui, kai pasitrauks į pensiją.

— Antanas Stankus, Marquette Parko organizacijų aktyvus veikėjas, kiek susirgo ir gydosi namuose, žmonos Konstancijos prižiūrimas.

— Kostas Repšys tvarko Balford rudens vajuos metu tris sėniūnijas, kurios yra labai išmištos ir kurios ribojasi ežerų, 95 ir Cicero Ave., jau už normalių miesto ribų.

— Balford direktorių suvažiavimas įvyks Clevelande, Ohio, spalio 23 d. Į suvažiavimą išvyks visi 14 direktorių, esančių Chicago apygardoje, arba jų įgaliotiniai. Balford

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

MATURE RELIABLE BABY SITTER
One baby, 1½ years old. 5 day week. Go. ½ day Sat. Top salary, for right person, references, excellent transportation, near North. Some English necessary. Tel. 348-8111

FOR BUSINESS WOMAN
Dependable woman, general housework. One day week, steady. \$15 per day plus car fare. Excellent transportation. Marquette Park area. Some English necessary. 778-3252 Evenings

RENTING IN GENERAL Nuomos

SUAUGUSIEMS RENDUOJAMI 4 furišuoti, naujai išvalyti, svarūs kambariai. Gazas, šiluma, elektra. Be šunų, kačių. Teirautis pas savininkę CA 5-2847.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 5 kambarių butas suaugusiems. Tel. 476-5939.

FURNITURE AND FIXTURES Rėkandai ir įrenginiai

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti įalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SAVININKAS PARDUODA 6 butų namą su baldais ir visais įrengimais. Geros pajamos. Nebrangi kaina. Liaga verčia parduoti. Grand View Apartments. Mr. & Mrs. Stanley Shaltis. 732 Park Ave. Hot Springs, Ark. 71901
National 3-5737

rektorijų suvažiavimas baigsis tą pačią dieną, bet daugelis direktorių pasilieka nakvoti ir dalyvauti koncerte. Visiems direktoriams nakvynės parūpino vietos Balford veikėjai.

— Sol. Birutė Kemežaitė ir naujai pasirodžiusios knygos autorė, spalio 17 d. vėl išvyko į Italiją savo dainavimo studijas baigti. Ji apsigyvens Romoje. Žada grįžti kitų metų pavasarį.

◆ Kultūrinė Popietė žurnalui "Karys" paremti įvyks spalio 24 d. 4 val. Jaunimo centre. Kultūrinė popietė — kavutė bus su programa ir vaišėmis. Chicago lietuvių visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. Įėjimas laisva auka. (Pr).

◆ Lietuvė pusamžė moteris ieško nuomot 4 ar 5 kambarius Bridgeporto apylinkėse. Skambinti Karoline Schonwald. telefonas FR 6-2134. (Pr).

◆ Šį šeštadienį, spalio 23 d. 8 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje koncertuos Montrealio Gintaras. Programoje: dainos, šokiai, liaudies instrumentų muzika ir dailūs žodis. Visi kviečiami dalyvauti. Bilietai: Marginių prekyboje ir Margutyje. Kainos: 2, 3, 4, 5, 6 dol. (Pr).

◆ Sol. Roma Mastienė, mezosopranas, atliks vieną iš svarbiųjų vaidmenų "Dainavos" ansamblio statomoje komp. Br. Budriūno operetėje "Sidabrinė Diena" š. m. gruodžio mėn. 11 ir 12 d. d. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. (Pr).

◆ Chicago Lietuvių Operos Tradicinis Balius įvyks lapkričio 6 d. vakarą Inn Motion salėje, 5820 So. Kedzie Ave. Baliaus metu meninę programą atliks Operos Vyrų choras, kuriam diriguos muz. Alfonsas Gečas, o akompanuos muz. Alvydas Vassaitis. Stalus prašome užsisakyti iš anksto baliaus vadovo V. Momkaus telefon. 925-6193, kuris mielai suteiks ir visas kitas informacijas. Galimas pilnas skiriamas Banaicio Jūratės ir Kaspyčio operos pastatymo išlaidų sumažinimui. Visi yra kviečiami savo atsilankymu prie šio tikslo prisidėti.

Chicago Lietuvių Opera (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezdentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SAVININKAS PARDUODA ARBA MAINO

2 aukštų medinį namą su 2 butais po 5 ir 6 kambarius, 3300 ir Union Ave apylinkėse. Moderni vonia ir kiti įrenginiai. 220 voltų elektra. Tel. 842-7707

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto geras mūro namas. 2 butai — 5 ir 4 kambariai. Palikimas. Pigus. Tel. 778-6916

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės kiur

WISCONSINE parduodamas namas su 2 autom. garažu ir tuščias sklypas. 60 mylių nuo Chicago. Tel. 582-1565.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5882
Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS

INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Jonas Šapelis, kelių klubių ir Marq. Park. lietuvių namų savininkų organizacijos aktyvus veikėjas, pasveikęs grįžęs iš ligoninės vėl įsijungė į darbą.

◆ Naujienų Sukaktuvinis Bantietas su programa ir šokiais įvyks š. m. spalio 31 d., sekmadienį, 4 val. p. p. V. F. W. salėje, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill. Visa lietuviška visuomenė maloniai yra kviečiama dalyvauti. Dėl rezervacijų prašoma rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti HA 1-6100. Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.

SAVI NAMAI NESALA

5 BUTŲ AUKŠTAS MŪRAS. 50' lošas. 3 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Aluminium langai. Apie \$8,000 nuomos. Pusė bloko nuo parko. \$46,000.
2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. Beveik kaip naujas. Aluminium langai, įrengtas šilumos beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.
3 BUTŲ 1½ AUKŠTO MŪRAS. Gazu šildymas. Geros pajamos. Gražūs butai. Garažas. Artū ofiso. \$40,000.
6 KAMBARIŲ MŪRAS. Kabinėtų virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. Artū mūro. \$19,000.
9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liuksusinė vonia, kabinėtų virtuvė. Pilnai įrengtas beismantas. Židynas. Šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$28,000.
4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Aluminium langai. Prie Marie High. — \$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, skiepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDNIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell. POKUS BUNGALOW, įrengtas skiepas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ta prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVE ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

SMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

6 BUTŲ MŪRINIS, gerame stovyje, platus sklypas, geros pajamos. 54 ir Damen apylinkėse. — \$38,000.
LABAI GERAS 10 butų mūras. 2 automobilio mūro garažas, Marquette Parke. Tik \$89,000.
10 BUTŲ mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.
1½ AUKŠTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas, gražiai įrengtas rūsys. 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminium langai, 2 automobilio garažas. Marquette Parke. — Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA

6 kambarių mūrinį bungalow. 3 miegamieji. 2 auto garažas su šoniniu įvažiavimu. Priimami rmti pasiūlymai.

7201 S. Talman Ave. 476-0861

HINSDALE — BY OWNER, Brick & Redwood 7 rm, rambling ranch, priced slashed \$2500 for quick sale. Now at a steal at \$42,500. Lrg. carpet liv. rm. with bk. ckecase wall din. area with natural see-through fireplace, 3 bdrms., den, lrg. kitc. with builtins, 1½ baths, attached garage, attractively landscaped lot. For appointment 325-4233

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

SKAITYK "NAUJIEŲ" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS